

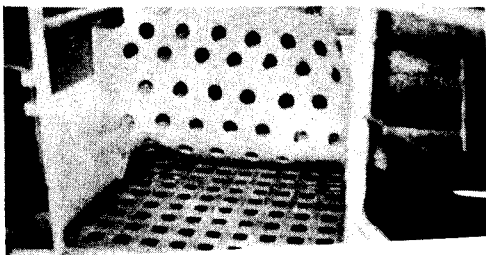
גידול

סוד ההצלחה בגידול היונקים

פלסטי מתוצרת העוגן. מגורה אינפרה-אדומה הקבועה מעל לכלוב מאפשרת את חימום הולד בלילות קרים. כל כלוב מצויד בלוח פורמייקה ועליו מופיעים פרטי הולד והטיפולים המיוחדים, אם יש כאלה.

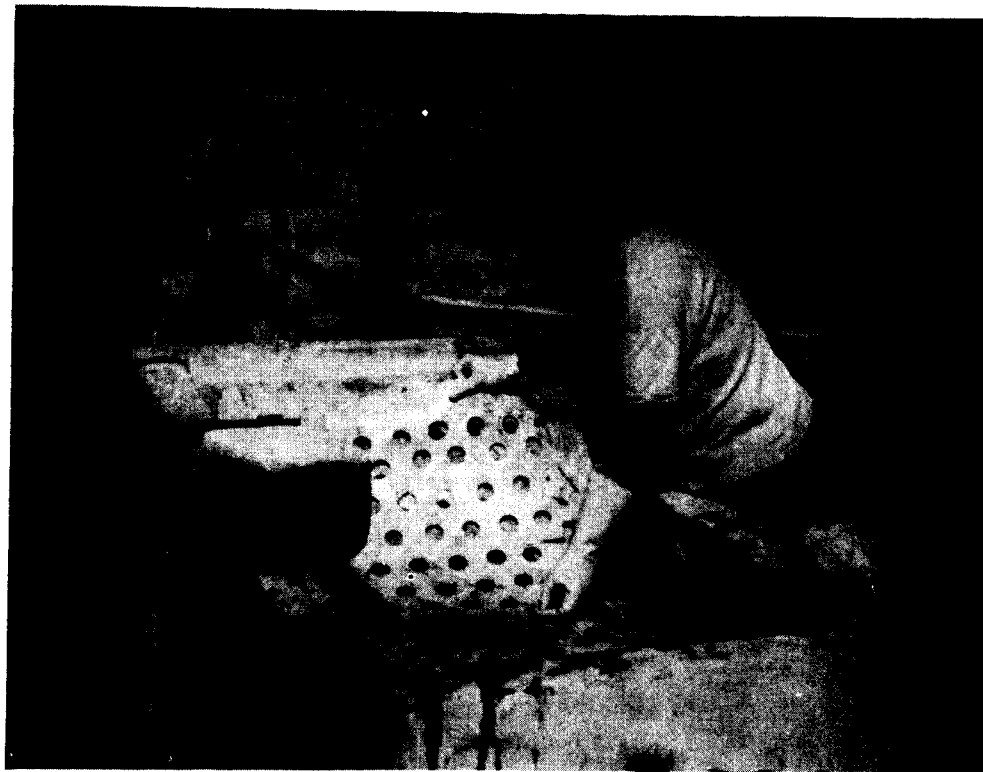
הדגש מושם על הנקיון: רחיצה וריסוס תכופים של המבנה, ניקוי וחיתוי של כל כלוב אחרי כל שימוש, השריית כל הדליים והכלים בתמיסת חיתוי בתוך אמבטיה גדולה המיוחדת לכך, ניקוי וחיתוי יסודיים של כל אחד מ-2 תאי היונקים בתום השימוש בו, ואחרון-אחרון, רחיצת ידי העובד בין כל טיפול בולדות השונים! **ומה הטיפול שולדות העוגן זוכים לו?** בתא ההמלטות, הנמצא באחד מסככות הפרות והמרופד היטב בקש, מחוטא טבור העגל ביד, וזאת מוקדם ככל האפשר אחרי היוולדו.

צוות עובדי הרפת בקיבוץ העוגן מיחס את ההצלחה בגידול היונקים בראש וראשונה לשני גורמים: (א) שיטה קבועה, מבוצעת בקפידה, של הנהלים והנהגים בטיפול בולד הצעיר, ו(ב) עובדת קבועה ומסורה המתמדה זמן רב בעבודתה.

המבנה המשכן את הולדות הצעירים הינו פשוט למדי: סככת פרות לשעבר הצמודה למכון החליבה הפכה לבית כלובים, המכיל 11 כלובים ועוד שני תאים גדולים, אשר בכל אחד מהם מקום ל-10 יונקים. בצדו הסמוך לחצר ההמתנה של מכון החליבה סגור המבנה בקיר ביטון ותריסי אסבסט ואילו בצדו השני הוא סגור ביריעות פלסטיות הניתנות לפתיחה בקיץ. רצפת הביטון המחוברת למערכת הביוב של מכון החליבה הפכה את המבנה, שמידותיו הן כ-26 × 5 מטר, לבית יונקים פשוט, זול, מאוורר ויעיל ביותר. כיור למים קרים וחמים, צינור לחץ, מקרר וארון תרופות מהווים את כל הציוד הדרוש.

הכלובים העשויים מתכת עומדים במבנה זה בשתי שורות. מידות של כל כלוב הן: 100 × 50 ס"מ. רחליר מצייד ברצפת מפצמות פלסטיות

ניקוי יסודי וחיטוי של השטיחים הפלסטיים.

לחייו) מקבל העגל חלב אם טרי. כבר ביום הרביעי לחייו עוברים להגמאה בתחליף חלב (חלבית), במנה אחת ליום: 600 גרם מהולים ב-2.5 ליטר מים ובתוספת ביוציקלון. הולד מוחזק עוד יום נוסף בכלוב לשם בקורת, ואחר-כך הוא מועבר מהכלוב לתא היונקים הקבוצתי. שם הוא שוהה כשבועיים, בהתאם לריכוז ההמלטות והצורך במקומות פנויים בתוך הכלובים. הוא ממשיך לקבל 600 גר' חלבית במנה אחת ליום, בשעות לפנה"צ, וחציר בטנים ותערובת סטרטינה באופן חופשי. כן יש לו גישה חופשית למים. בגיל של שבועיים בערך מקבל הולד חיסון נגד סלמונלה במלאואקס (mellavax).

מהתא שבבית היונקים עובר הגידול לדיר

מזריקים לו ויטמין ADE (5 ס"ס) וחומר אנטיביוטי פרופילקטי. כן משקים את הולד ב-2 ליטר קולוסטרום, בעזרת בקבוק. קולוסטרום מוקפא בהקפאה עמוקה נמצא תמיד ברשות המשק. הולד החדש מקבל כ-5 עד 6 ליטר "קולוסטרום של היום הראשון" ב-24 שעות חייו הראשונות. אין מקפידים על האכלת קולוסטרום מאם הולד דוקא אלא ההיפך: מעוניינים שהקולוסטרום יהיה מעורב מזה של האם בזה של אמהות אחרות, אשר החלב העודף שלהן מהיום הראשון נשמר במקרר. במקרה שהולד מסרב או אינו מסוגל בשום אופן לשתות מבקבוק, משתמשים ב"זונדה" (צינורית המושחלת דרך הפה לקיבתו) בכדי להאכילו. במשך היומיים הבאים (היום השני והשלישי

בשנת תשל"ז נולדו 304 ולדות חיים, מהם 4 מעוותים. מ-300 הולדות התקיימים מתו 10 עד גיל 3 חדשים, זאת אומרת תמותה של 3.3% בלבד. אין ספק שמסירות העוסקים בגידול והקפדנות בביצוע כל הטיפולים תורמות תרומה ניכרת להצלחה זאת.

נמסר ל"משק הבקר והחלב" ע"י
צוות בוקרי העונן

ליונקים, שבו הוא מוחזק בקבוצות עד לחצי שנה. הגמאת היונקים אחת ליום נמשכת עד לגיל חדשיים בקירוב. סך הכל של כמות החלבית לכל עגל ועגלה מסתכם ב-25 ק"ג. **הצלחת הגידול** ניתנת למדידה לפי קריטריונים שונים. בוקרי העונן מבכרים את מדד תמותת הולדות. ואכן גאים הם מתוצאות השנה האחרונה, שמהוות המשך לתוצאות דומות בשנים קודמות.

פיקוח על החום הסביבתי משפר את ההתעברות

(מתוך הורד'זדירימן מ-25.8.77)

אחרי ציון העובדות, הידועות לנו היטב, על השפעתו השלילית של חום סביבתי קיצוני על מידת התעברותן של הפרות, מיעץ ד"ר ה.א. הרמן בין היתר, על מנת לצמצם אכף חום בתקופה החמה מאד לבצע את הפעולות הבאות:

- (1) לדאוג לצל, מים ומזון במידה נאותה.
 - (2) למנוע צפיפות יתר בחצרות הפרות ובחצרות ההמתנה של מכוני החליבה.
 - (3) להפריד מכלל העדר פרות המיועדות להזרעה ביום נתון ולהחזיקן במקום שקט ומוצל עם מים ומזון. לאפשר להן ליהרגע לפני ההזרעה.
 - (4) אחרי ההזרעה – ואף במשך ימים אחדים במקרה של מידות חום קיצוניות – להחזיקן בצל ולמנוע מהן אכף מיותר.
- ד"ר הרמן נזכר, שבהיותו נער, במשק אביו, היה מקובל לא להחזיר פרה לעדר מיד אחרי הרבעתה, אלא להמתין עד ש"רבעה". אולי טוב לנהוג כך גם כיום, הוא שואל?

הרבה בשתיית חלב והורד את רמת הכולסטרול

בבני אדם".
המחקר נעשה באנגליה, בעקבות מימצאים קודמים אצל בני השבט מאסאי באפריקה. אלה צורכים כמויות אדירות של חלב בקר מבלי שסובלים כלל מבעיות לב מסוג "מחלות מנהלים"!

אולי יבוא יום וגם אצלנו יכירו בכך ששתיית יותר חלב תהיה לטובת בריאותנו?

"דייריפרמר" האנגלי, בחוברת ספטמבר 1977, מודיע על המימצאים שהגיע אליהם לאחרונה צוות מחקר מהמחלקה הרפואית של אוניברסיטת קאמבריג', בנושא הכאוב של הקשר, כביכול, בין צריכת החלב לבין רמת הכולסטרול בדמו של האדם. והנה מתברר מהמימצאים, המבוססים על ניסוי רב ממדי, ש"צריכת כמויות ניכרות של חלב – כ-2 ליטר ליום – למעשה מורידה את רמת הכולסטרול